

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Αθήνα 08 - 03 - 2016

Αριθ. Πρωτ. 2/67136/0026

Σχετ. 2/67153/0026

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ
Δ/ΝΣΗ : ΣΥΝΤΑΞΜΟΥ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΠΡΟΣ: Υ.Δ.Ε. Ν. ΣΕΡΡΩΝ

Μεραρχίας 36

Τ.Κ. 621 00

ΣΕΡΡΕΣ

ΚΟΙΝ:ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΥΔΕ

ΤΜΗΜΑ : Γ'

Ταχ. Δ/ση : Κηφισίας 124 και Ιατρίδου 2

Ταχ. Κώδικας : 115 26 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες : Γ. Φιλίππας

Τηλέφωνο : 210 6987736

ΦΑΧ : 210 6987730

ΘΕΜΑ : Παροχή Απτόψεων

ΣΧΕΤ : Το με αρ.πρωτ. 4255/05-10-2015 έγγραφό σας

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, αναφορικά κυρίως με την διαδικασία επιστροφής χρηματικών ποσών που λαμβάνουν δημόσιοι υπάλληλοι από αρχικώς επιδικασθέντα επιδόματα ως αχρεωστήτως ληφθέντα, λόγω αναίρεσης στο Σ.Τ.Ε. των πρωτόδικων αποφάσεων, αλλά και με το ποιες πρέπει να είναι οι ενέργειές σας, για την πληρωμή ανάλογων δαπανών βάσει πρωτόδικων αποφάσεων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α.1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95, παρ. 5 του Συντάγματος, «η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης».

2. Όπως ορίζει το άρθρο 50, παρ. 4 του ΠΔ 18/1989 (Α.8) οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος πρέπει να συμμορφώνονται, κατά περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του ΣτΕ ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. Ο παραβάτης, εκτός από τη δίωξη κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα υπέχει και προσωπική ευθύνη προς αποζημίωση.

3. Ανάλογο περιεχόμενο έχει και το άρθρο 198 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας [ν.2717/1999], (Α.97)] σχετικά με την υποχρέωση συμμόρφωσης της διοίκησης σε αποφάσεις που εκδίδονται επί του ενδίκου βοηθήματος της προσφυγής.

4. α. Τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης θεσπίζει ο Ν. 3068/2002(Α.274), ο οποίος στο Κεφάλαιο Α' και άρθρο 1 ορίζει τα εξής:

Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές

αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων.

β. Περαιτέρω στο άρθρο 5, παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Α' του νόμου αυτού ή η προτροπή σε μη εκπλήρωση συνιστά ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα για κάθε αρμόδιο υπάλληλο.

5. Ερμηνεύοντας τις ανωτέρω διατάξεις, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), σε μεγάλο αριθμό γνωμοδοτήσεων του δέχεται ότι αυτές (οι διατάξεις) επιβάλλουν την υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφώνεται αποφασιστικά και χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση στις αποφάσεις των δικαστηρίων (ΓΝΜ ΝΣΚ 130/2012, 137/2012, 154/2012).

6.α. Σύμφωνα με το άρθρο 92 του ν.2717/1999 (Α.97) "ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ " και όσον αφορά τις προσβαλλόμενες με το ένδικο μέσο της έφεσης αποφάσεις ισχύει ότι :

1. Σε έφεση υπόκεινται οι αποφάσεις που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό.

2."Δεν υπόκεινται σε έφεση αποφάσεις που αφορούν σε χρηματικές διαφορές, αν το αντικείμενο τους δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Προκειμένου για απαιτήσεις αμέσως ή εμμέσως ασφαλισμένων κατά των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και για απαιτήσεις για κάθε είδους αποδοχές του προσωπικού γενικώς του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, το ανωτέρω όριο ορίζεται στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ."

β. Αναφορικά με την προθεσμία για την άσκηση της έφεσης σύμφωνα με το άρθρο 94 του ίδιου νόμου ισχύει ότι:

1. Η Προθεσμία για την άσκηση έφεσης είναι εξήντα (60) ημερών και αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης Απόφασης.

2. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση αν έχουν περάσει τρία (3) χρόνια από τη δημοσίευση της Απόφασης.

Πρέπει να επισημανθεί ότι δημιουργείται υποχρέωση για το Δημόσιο να προβεί στην εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης όταν αυτή τελεσιδικήσει. Τελεσιδικες ορίζονται εκείνες οι οριστικές αποφάσεις οι οποίες δεν υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας και έφεση. Οι αποφάσεις αυτές δεν υπόκεινται σ αυτά τα ένδικα μέσα είτε επειδή αυτά ασκήθηκαν και απορρίφθηκαν, είτε επειδή παρήλθε άπρακτη η προθεσμία για την άσκησή τους, είτε επειδή οι διάδικοι παραιτήθηκαν από αυτά. Επιπλέον, ανάλογη υποχρέωση δημιουργείται όταν το επιδικασθέν ποσό δεν υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 92 του ν.2717/1999 όπως προαναφέρθηκε.

7. Όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παρ.1 του Ν.Δ. 356/1974(Α.90) <<τα οιασδήποτε απίας χρέη προς το Δημόσιον καταβάλλονται εφ' άπαξ, εις δόσεις δε εφ' όσον ίδιαι διατάξεις περί τούτου ορίζουν>>.

8. Κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 2,παρ.3, του ΝΔ 3079/1954(Α.245) <<Οφειλαί προς το Δημόσιον εξ αχρεωστήτως ληφθεισών αποδοχών εν γένει

καταβάλλονται άνευ προσαυξήσεως εκπροθέσμου καταβολής διά παρακρατήσεως του 1/10 των μηνιαίων αποδοχών ή συντάξεως, εφ' όσον εν τω μεταξύ οι οφειλέται κατέστησαν συνταξιούχοι. Εν η περιπτώσει οι οφειλέται της ανωτέρω κατηγορίας ούτε μισθοδοτούνται ούτε συνταξιοδοτούνται, η εξόφλησις των χρεών τούτων, απαλλασσομένων προσαυξήσεων εκπροθέσμου καταβολής ενεργείται εις μηνιαίας δόσεις καθοριζομένας υπό των αρμοδίων λόγω ποσού οργάνων>>.

9. Με το αριθμ. 2/81551/0022/21-06-2014 έγγραφό της η αρμόδια Διεύθυνση Μισθολογίου του Γ.Λ.Κ. έλαβε θέση επί του εν λόγω θέματος και αναφέρει ότι <<Σε περίπτωση που διαπιστωθεί από την Υπηρεσία ότι υπάλληλος ή λειτουργός έχει λάβει, έστω και καλόπιστα, αποδοχές ή επιδόματα χωρίς να τα δικαιούται, καλείται (από την Υπηρεσία) να τα επιστρέψει καταβάλλοντας κάθε μήνα το 1/10 των μηνιαίων αποδοχών του μέχρι την εξόφληση της οφειλής του [άρθρο 3 παρ. 1 ν. δ. 356/1974(Α.90) σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 3 του ν. δ. 3079/1954(Α.245)]. Στην περίπτωση, όμως, που αρνηθεί ο υπάλληλος ή λειτουργός την επιστροφή των επί πλέον ληφθέντων χρηματικών ποσών, θα γίνει καταλογισμός από τον αρμόδιο διατάκτη (και όχι από τον εκκαθαριστή αποδοχών), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά της καταλογιστικής πράξης ο υπάλληλος ή λειτουργός μπορεί να ασκήσει έφεση εντός εξαμήνου από της κοινοποιήσεως της, ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου>>.

10. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 του ν. 4270/2014 (Α.143) το οποίο καθορίζει τις αρμοδιότητες των Δ.Ο.Υ., μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι :

Οι Δ.Ο.Υ. ενεργούν: α) Την είσπραξη των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και τη διαχείριση των ενσήμων, αξιών και κάθε υλικού η πώληση του οποίου ανατίθεται αρμοδίως σε αυτές. β) Την είσπραξη εσόδων για λογαριασμό άλλων Δ.Ο.Υ.

Τα ποσά που καταλογίζονται σε βάρος Δημοσίων Υπαλλήλων αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και επομένως είναι σαφές ότι εμπíπτουν στις αρμοδιότητες των Δ.Ο.Υ. Δεδομένης της εν λόγω αρμοδιότητας, η απόφαση καταλογισμού δύναται να διαβιβαστεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (της περιοχής του Υπαλλήλου) προκειμένου να βεβαιωθεί το καταλογισθέν ποσό ως Δημόσιο Έσοδο και η είσπραξή του να γίνει με φροντίδα της , σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) (ΝΔ.356/1974).

Β. Κατόπιν των ανωτέρω, θεωρούμε ότι α) με δεδομένη την απαρέγκλιτη υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφώνεται με τις δικαστικές αποφάσεις ως αναλυτικά εκτέθηκε, θα πρέπει να συνεχίζετε να εκκαθαρίζετε προς πληρωμή και τις πρωτόδικες αποφάσεις με την προϋπόθεση ότι έχουν καταστεί τελεσίδικες ή είναι ανέκκλητες λόγω του ύψους του επιδικασθέντος ποσού και β) η διαδικασία επιστροφής των αχρεωστήτως ληφθέντων από υπαλλήλους και συνταξιούχους ύστερα από τελεσίδικες αποφάσεις του ΣΤΕ. ακολουθεί τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ.3, του Ν.Δ. 3079/1954 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 3, παρ.1 του Ν.Δ. 356/1974. Σε περίπτωση αρνήσεως του υπαλλήλου να

επιστρέφει τα επί πλέον ληφθέντα χρηματικά ποσά εκδίδεται απόφαση καταλογισμού από τον αρμόδιο διατάκτη, με δυνατότητα διαβίβασής της στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. , προκειμένου τα ανωτέρω ποσά να βεβαιωθούν ως Δημόσιο Έσοδο και να εισπραχθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1) Γραφ. κ. Γεν. Γραμματέα Δημ. Πολιτικής
- 2) Γραφ. κ. Γεν. Δ/ντη Θησαυροφυλακίου και Δημόσιου Λογιστικού
- 3) Δ/νση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών Διατάξεων

Με εντολή Αναπλ. Υπουργού
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
ΜΑΡΙΑ ΝΙΦΟΡΟΥ

Ακριβές αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Γραφείου
Γραμματείας και Αρχείου κ.α.α.